GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNŢIURILE:
O seriă garmond 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 259 Mercurĭ, 25 Noemvre (7 Decemvre). 1887.

Braşovŭ, 24 Noemvre 1887.

De când s'au întreruptŭ raporturile comerciale cu România şi pĕnĕ aḍĭ, în nenumĕrate rêndurĭ amŭ înregistratŭ scirĭ, că cutărui orĭ cutărui comerciantŭ de vite i-au confiscatŭ, unuia finanţii, altuia gendarmii ungurescĭ, vitele ce le avea de vênḍare, dér mai alesŭ porcĭ, sub cuvêntŭ că au fostŭ importaţĭ din România ca *contrabandă*.

In piaţa din Mercurea de nenumĕrate orĭ a sunatŭ toba, licitându-se mai în fie-care lună asemenea vite confiscate, şi érăşĭ de multe orĭ va mai suna, căcĭ precum şi în numĕrulŭ de aḍĭ comunicămŭ érăşĭ s'au confiscatŭ unui negustorŭ unŭ numĕrŭ însemnatŭ de oi, şi se vorŭ mai confisca, fiindŭ că formula *legală* s'a găsitŭ: suntŭ importate din România ca *contrabandă*.

Tótă lumea se va fi întrebatŭ: cum se póte sĕ se importe cireḍĭ întregĭ de vite din România pe potecĭ ascunse, când sciutŭ este, că cordonulŭ trasŭ de finanţĭ dealungulŭ graniţei e atâtŭ de desŭ, în câtŭ e greu sĕ se strecóre încóce o vită, douĕ, dér încă cireḍĭ întregĭ? Bine, sĕ admitemŭ că o fi fostŭ unulŭ, doi carĭ sĕ fi strecuratŭ o vită, douĕ, orĭ câţĭva porcĭ printre cordonulŭ de finanţĭ, dér sĕ le fi strecuratŭ *toţĭ* la câţĭ li s'au confiscatŭ şi încă cireḍĭ întregĭ, asta-i de necreḍutŭ!

Mărturisimŭ că stamŭ în locŭ de câte orĭ înregistramŭ asemenea scirĭ, căcĭ nu ne putémŭ închipuì că e cu putinţă sĕ se comită nisce abusurĭ şi acte de violenţă ca cele ce ni-le comunică „Ellenzek" dela 2 Decemvre a. c.

Etă ce ne spune fóia kossuthistă din Cluşiu despre nisce asemenea recente abusurĭ şi acte de violinţă ale finanţilorŭ ungurescĭ:

Curióse lucrurĭ sĕvĕrşescŭ câte-odată aceştĭ ómenĭ »puternicĭ«, adecă finanţii. Celŭ mai nou actŭ de vitejiă l'au sĕvĕrşitŭ în comuna Poiana din comitatulŭ Sibiiului. In comuna acésta locuesce unŭ negustorŭ de porcĭ, cu numele Grigorie Ionŭ, care de mai mulţĭ anĭ *nu cumpĕră porcĭ din România, ci din pieţele Ungariei*, şi între altele şi din piéţa Cluşiului. Chiar cu câteva sĕptĕmânĭ mai 'nainte cumpĕrase în Cluşiu vre-o 60 de porcĭ, pe carĭ îi trimise la păşune în câmpŭ. *Finanţii însĕ*, câtŭ ce prinseră de veste despre acésta, *confiscară întréga turmă de porcĭ şi o licitară*. Păgubaşulŭ se plânse despre acésta la solgăbirĕiatulŭ din Mercurea, dér acesta *a respinsŭ plângerea* şi bietulŭ negustorŭ a rĕmasŭ păgubaşŭ, deşi poseda *acte legale* despre cumpĕrarea porcilorŭ confiscaţĭ, amĕsuratŭ ordinaţiunilorŭ corĕspunḍĕtóre, dovedindu'şĭ prin acésta dreptulŭ de proprietate.

Şi fóia kussuthistă, care se vede că mai multŭ s'a ruşinatŭ decâtŭ s'a indignatŭ de asemenea acte nelegiuite, în locŭ de a le înfiera cum se cuvine, a cere despăgubirea negustorului şi aspra pedepsire a solgăbirĕului şi a finanţilor neconscii de datoria lorŭ, se mulţumesce a da *filosoficesculŭ* sfatŭ, că „autorităţile respective ar face bine sĕ dea finanţilorŭ a înţelege, că sĕ fiă puţinŭ mai precauţĭ faţă cu propietatea altora, căcĭ décă aşa mergŭ treburile, aḍĭ-mâne devine ilusoriă siguranţa averei în ţéră şi acésta din causa „ultrazelului" organelorŭ statului."

Atâta şi nimicŭ mai multŭ, póte — fiindŭ că negustorulŭ nu e ungurŭ.

Dér ceea ce n'a găsitŭ cu cale sĕ céră „Ellenzek", o ceremŭ noi, căcĭ aci nu mai póte fi vorba de *ultrazelulŭ* organelorŭ statului, cum „binevoesce" a numi fóia cluşiană actulŭ de violenţa şi ilegalŭ alŭ acelorŭ organe, ci e vorba de despoiarea unui cetăţénŭ de proprietatea sa, câştigată pe cale cinstită şi încă în favorulŭ economicŭ alŭ ţĕrii, proprietate de care nicĭ comunismulŭ celŭ mai estremŭ nu s'ar atinge.

Ceremŭ dér ca, precum cei în adevĕrŭ vinovaţĭ de contrabandă se pedepsescŭ cu totŭ dreptulŭ, aşa sĕ li-se facă dreptate şi sĕ li-se dea deplină satisfacţiune şi despăgubire din partea guvernului acelorŭ neguţătorĭ, a cărorŭ proprietate a fostŭ pe nedreptŭ încălcată de către organele financiare. Ceremŭ sĕ se cerceteze faptulŭ cu tótă rigórea, décă cei dela putere nu vorŭ sĕ'şĭ atragă asupră-le odiulŭ unei vrăşmaşe intenţiunĭ faţă cu economii neungurĭ dela noi.

Mesagiulŭ lui Grévy.

Étă cuprinsulŭ mesagiului ce l'a cetitŭ fostulŭ preşedinte alŭ republicei francese congresului întrunitŭ Sâmbătă în Versailles:

Domnilorŭ senatorĭ! Domnilorŭ deputaţĭ! Cată vreme am intêmpinatŭ numai greutăţile grămădite în calea mea precum şi atacurile pressei, abstinenţa bărbaţilorŭ pe carĭ vocea republicei i-au chematŭ sĕ stea alăturea cu mine şi neputinţa crescêndă de a forma unŭ ministerŭ, am luptatŭ şi am rĕmasŭ acolo unde datoria mea m'a ţinutŭ încătuşatŭ. Dér în momentulŭ în care opiniunea publică mai bine luminată a manifestatŭ o schimbare şi eu am ajunsŭ érăşĭ în speranţa d'a puté forma unŭ guvernŭ, au votatŭ camera şi senatulŭ totodată o resoluţiune, care sub forma amânării până la o oră fixă pentru a primi mesagiulŭ promisŭ, însemnéză totŭ atâta câtŭ o silă făcută preşedintelui republicei, ca sĕ-şĭ depună puterea.

Datoria şi dreptulŭ meu ar fi sĕ mĕ opunŭ, dér în împrejurările în care ne aflămŭ, unŭ conflictŭ între puterea executivă şi între parlamentŭ ar puté avé urmărĭ, care'mĭ impunŭ imperiosŭ sĕ mĕ oprescŭ. Inţelepciunea şi patriotismulŭ cerŭ dela mine sĕ cedezŭ. Trebue sĕ lasŭ rĕspunderea pentru acéstă procedere şi pentru evenimentele, ce s'arŭ puté nasce de aci, acelora carĭ o au luatŭ asupră-le. De aceea mĕ despartŭ fără regrete, dér nu fără mâhnire, de guvernŭ, la care am fostŭ chematŭ de douĕ orĭ, fără a-lŭ peţi, şi sunt consciu de aceea, că mĭ-am împlinitŭ datoria.

Chemŭ ca mărturiă pe Franţa. Franţa va spune că în cursulŭ celorŭ nouĕ anĭ guvernulŭ meu i-a asiguratŭ pacea, ordinea şi libertatea, i-a câştigatŭ în lume respectŭ, că fără întrerupere a lucratŭ la ridicarea sa şi că în mijloculŭ Europei înarmate a pusŭ pe Franţa în stare d'a'şĭ apĕra onórea şi dreptulŭ sĕu, că în fine înăuntru a condusŭ republica pe calea moderaţiunei, ce i-o prescrie atâtŭ interesulŭ câtŭ şi voinţa ţĕrii. Franţa va spune, că în schimbulŭ acestora am fostŭ înlăturatŭ dela postulŭ meu, în care m'a pusŭ încrederea ei în mine.

Părăsindŭ viéţa politică, nutrescŭ numai o dorinţă, ca republica sĕ nu fiă păgubită prin loviturile ce au fostŭ îndreptate contra mea şi sĕ iasă victoriósă din pericutele, cărora o-au espusŭ. Imĭ dau demisiunea ca preşedinte alŭ republicei francese.

Iules Grévy.

Cronica politică.

După şedinţa congresului nou alesulŭ preşedinte alŭ republicei francese *Sadi-Carnot* a primitŭ felicitările preşedinţilorŭ senatului şi a camerei, cărora le-a rĕspunsŭ următórele:

„Vĕ mulţumescŭ din adênculŭ inimei pentru felicitările vóstre şi pentru simţĕmintele ce mi le esprimaţĭ. Sunt pĕtrunsŭ de gratitudine faţă cu membrii adunării naţionale, carĭ concentrându-şĭ voturile asupra numelui meu, au manifestatŭ dorinţa pentru pacificare şi concordiă, de care este însufleţită Francia republicană. Este dorinţa mea cea mai intimă, ca acéstă mare ḍi sĕ fiă neştérsă în inimile tuturorŭ, ea însémnă că *representanţii Franciei se unescŭ şi se înţelegŭ*. Stăruinţele d vóstrĕ comune potŭ şi trebue sĕ asigure constituţia şi mersulŭ regulatŭ alŭ unui regimŭ, care e stabilŭ, activŭ şi capabilŭ de a da naţiunei, pe lângă libertatea din întru şi véḍa în afară, tóte bunătăţile ce le aştéptă ţéra nóstră dela republică. Incă odată, domnii mei, vĕ mulţumescŭ, puteţĭ sĕ contaţĭ la întregulŭ meu devotamentŭ!"

Regele Italiei *Umberto* a primitŭ Duminecă deputaţiunile camerelorŭ, carĭ i-au predatŭ rĕspunsurile la discursulŭ tronului. Regele îşĭ esprimă viua durere asupra perderii lui *Depretis*, care aduse unŭ serviciu corónei recomandândŭ ca urmaşŭ alŭ sĕu pe patriotulŭ *Crispi*, actualulŭ şefŭ alŭ cabinetului. Mai alesŭ faţă cu deputaţiunea camerei a accentuatŭ regele că este de lipsă o organisaţiune tare în întru, pentru ca guvernulŭ italianŭ sĕ aibă véḍa, care sĕ-i facă posibilŭ a urma o politică folositóre în afară. In fine constată Regele că situaţiunea ţĕrii înăuntru şi înafară este favorabilă.

In 4 Decemvre a. c. a fostŭ deschisă *Scupcina sĕrbéscă* de către Regele *Milanu*. In mesagiulŭ sĕu Regele constată, că raporturile Sĕrbiei cu tóte statele suntŭ cele mai bune. S'au făcutŭ pregătirĭ pentru revisuirea constituţiei. Financele se vorŭ îmbunătăţi prin întroducerea de economii, fără a păgubi puterea militară şi printr'o reformă a dărilorŭ pe basa dréptă. Serbia a satisfăcutŭ îndatoririlor sale cu privire la construirea căilor ferate. Cu Turcia şi România se vorŭ închea convenţiunĭ comerciale, asemenea şi cu Bulgaria.

Conferinţa română din Caransebeşŭ.

Caransebeşŭ, 20 Noemvre 1887.

Numĕrósă, măréţă şi impunătóre a fostŭ conferinţa nóstră convocată cu scopŭ ca alegĕtorii sĕ se pronunţe faţă cu pasulŭ făcutŭ de d. deputatŭ dietalŭ alŭ nostru.

Ca la 600 de delegaţĭ din tóte comunele Severinului afară de vre-o 6—7, au participatŭ la acéstă conferinţă, care prin importanţa, seriositatea şi însufleţirea ei estraordinară, întrece tóte conferinţele nóstre politice de până acuma. Cele mai îndepărtate comune ale Almajului au fostŭ peste aşteptare bine representate. Şi în faţa delegaţilorŭ vedeai seriositatea şi resoluţia.

Acéstă fisionomiă a conferinţei înlăuntru a întăritŭ încrederea, éră în afară a insuflatŭ respectŭ.

Ecă decursulŭ conferinţei: La 10¼ înainte de améḍĭ se deschide conferinţa în sala otelului „Pomulŭ verde" şi se constitue alegêndu-şĭ de preşedinte pe d. protopresbiterŭ *Mihaiu Popoviciu* din Orşova, ér de notarĭ pe d.d. Iuon Ionaşŭ şi Patriciu Dragalina.

Preşedintele făcêndŭ istoriculŭ convocării acestei conferinţe dă cetire literilorŭ d-lui deputatŭ, Traianŭ Doda, către preşedintele dietei şi apelului adresatŭ către alegĕtorĭ; apoi pune întrebarea décă conferinţa aprobéză pasulŭ făcutŭ de d. deputatŭ alŭ nostru ...

Abia rostì preşedintele aceste cuvinte şi întréga conferinţă prorupse în strigărĭ de »aprobămŭ! sĕ trăiască deputatulŭ nostru Traianŭ Doda!« care manifestaţiunĭ se repeţiră mai multe minute până ce se făcù érăşĭ tăcere.

Acum d. *Dim. Bogoieviciu* din Bania face propunerea bine motivată, ca sĕ votămŭ adresă de aderinţă deputatului nostru.

D. *Stefanŭ Velovanŭ* cetesce unŭ proiect de adresă*) pe care conferinţa îlŭ primesce cu mare însufleţire şi'lŭ subscrie îndată.

După acésta se alege unŭ comitetŭ de acţiune pentru viitórea alegere de deputatŭ dietalŭ.

D. *Iuonŭ Ionaşŭ*, între vii aprobărĭ, adreséză conferinţei călduróse cuvinte pentru susţinerea solidarităţiĭ între alegĕtorĭ, şi pentru păstrarea onórei naţionale a cercului nostru electoralŭ.

In fine d. *Pavelŭ Boldea* din Borlovenĭ, propune ca conferinţa întrégă sĕ mérgă la d. generalŭ spre a'i preda adresa.

Acéstă propunere se primesce, şi după ce preşedintele îndréptă către delegaţĭ cuvêntulŭ de încheiare, toţĭ delegaţii mergŭ în sala comunităţii de avere, unde d. Generalŭ primesce adresa de aderinţă din mânile preşedintelui conferinţei.

D. Generalŭ în rĕspunsulŭ sĕu la începutŭ este emoţionatŭ, cu rêndŭ însĕ recâştigându-şĭ liniştea desfăşură motivele pentru care s'a hotărîtŭ de a nu intra în dietă, dér nicĭ de a depune mandatulŭ de deputatŭ, a-

*) S'a publicatŭ în Nr. 256 alŭ „Gaz. Trans." din anulŭ curentŭ. — Red.

poi continuă: scopulŭ meu a fostŭ ca sĕ deşteptŭ pe Românĭ şi totdeodată ca vaitecele nóstre sĕ străbată până la locurile cele mai înalte; ca sĕ vĕdă şi Maiestatea sa, că nemulţumirea nóstră este mare şi că suferinţele nóstre au ajunsŭ de nu le mai putemŭ suporta; pentru că décă eu ca generalŭ, éarele am sângeratŭ pentru tronŭ şi patrie, sunt silitŭ sĕ facŭ acésta, âtuncĭ trebue sĕ fiă ceva putredŭ în împĕrăţia nóstră, şi că trebue luate mijlóce spre sanarea rĕului.

In fine D. Generalŭ sfătuesce alegĕtorii, ca sĕ rĕmână şi pe viitorŭ solidarĭ, sĕ păstreze onórea cercului nostru electoralŭ, sĕ nu sĕ dea amăgirilorŭ şi momelilor, pentru că astăḑĭ de onórea cercului nostru electoralŭ este legată onórea naţională a tuturorŭ Românilorŭ din patriă.

Insufleţirea cu care a fostŭ primită cuvĕntarea dlui Generalŭ este mai pre susŭ de orĭ-ce descriere

Dela comunitatea de avere petrecură toţĭ pe iubitulŭ deputatŭ pân' acasă, între neîntrerupte strigărĭ de *»sĕ trăiască deputatulŭ nostru Generalulŭ Traianŭ Doda!«*

SCIRILE ḐILEI.

Grigore Iónŭ din *Poiana*, în comitatulŭ Sibiiului, a cumpĕratŭ vr'o 60 de porcĭ de aci din ţéră şi chiarŭ din Cluşiu. Finanţii ungurĭ au găsitŭ cu cale a'i confisca şi a'i vinde la licitaţiă, sub pretextŭ că au fostŭ aduşĭ ca contrabandă din România, deşi Românulŭ nostru avea tóte documentele că suntŭ de aci. Astea ni le spune „Ellenzek" dela 2 Decemvre, care se arată »in dignatŭ«, dér nu găsesce cu cale a cere pedepsirea finanţilor şi despăgubirea bietului neguţătorŭ. Dér amŭ uitatŭ că acesta e Românŭ!

—x—

Gendarmeria din *Şeică mare* de asemenea a confiscatŭ apópe de comuna *Stena*, comitatulŭ Târnavei marĭ, 62 de oi, sub cuvĕntŭ că au fostŭ aduse ca contrabandă din România.

—x—

Sub titlulŭ „Sergentulŭ majorŭ şi regele maghiarŭ« scrie „Ellenzek" dela 2 Decemvre: „Aşa numitulŭ Csiszér, ajutătorŭ alŭ notarului de cercŭ din *Râulŭ de móră* (Malomviz), comitatulŭ *Hunedórei*, după ce îşĭ isprăvise lucrurile, se dusese în cârciumă la unŭ paharŭ de vinŭ. Aicĭ petreceu în bună voiă mai mulţĭ *ţĕranĭ valachĭ cu sentimente daco-române* din comuna învecinată *Clopotiva*. Unŭ sergentŭ majorŭ obşitarŭ cu numele Fona ia cuvĕntulŭ şi Valachii cu mare pietate ascultau cuvintele d lui ostaşŭ. După ce s'au aprinsŭ mai tare, li s'a părutŭ că nicĭ nu le cade aşa bine bĕutura, décă în decursulŭ bĕuturei nu aruncă cuvinte murdare, décă nu insultă pe Maghiarĭ. Sergentulŭ obşitarŭ şi în acésta a premersŭ cu esemplu. Ajutorulŭ de notarŭ, care altmintrea e unŭ june prea blândŭ şi cultŭ (fiindŭ că e ungurŭ şi denunţătorŭ?) n'a putatŭ suferi acéstă insultă fără a nu ḑice şi elŭ ceva. A săritŭ cu tótă furia asupra lorŭ şi i-a atrasŭ atenţiunea lui Fona asupra împrejurărei, că lui, ca unui fostŭ ostaşŭ alŭ Maiestăţii Sale, nu i se cuvine sĕ'i ésă din gură astfelŭ de vorbe. Sergentulŭ c. r. la auḑulŭ acestora a săritŭ cuprinsŭ de furiă şi în glasŭ mare strigă: »Ce-mĭ pasă mie de regele maghiarŭ! între mine şi între elŭ nicĭ o legătură nu este, eu numai împĕratŭ cunoscŭ!" „In legătură cu acestea — continuă »Ellenzék« — sergentulŭ a esprimatŭ nisce înjurăturĭ contra naţiunei maghiare şi contra regelui maghiarŭ, carĭ nicĭ nu se potŭ reproduce. Csiszer turburatŭ atrase atenţiunea lui Fona asupra urmĕrilorŭ dictate de lege pentru înjurăturile sale şi cu acésta cumetrii s'au grăbitŭ a se depărta din cârciumă. Ei însĕ nu s'au dusŭ acasă, ci l'au pâḑitŭ în drumŭ pe ajutorulŭ de notarŭ, cu toţii s'au aruncatŭ pe furişŭ asupra lui şi l'au bătutŭ din crescetŭ până'n tălpĭ. Junele celŭ de trébă zace astăḑĭ între mórte şi viéţă. Pe Fona l'au prinsŭ şi l'au dusŭ la judecătoria de cercŭ." — Cum vedemŭ, fóia kossuthistă, care reproduce orĭ ce i s'ar spune că s'ar fi ḑisŭ undeva şi cândva contra Ungurilorŭ, de rândulŭ acesta găsesce că vorbele sergentului nu se potŭ reproduce. Prin urmare nu e la mijlocŭ decâtŭ o agitaţiune păcătósă contra Românilorŭ din comuna din vorbă, carĭ sĕ vede, că nu voescŭ sĕ-şĭ plece grumazulŭ sub genunchele micelorŭ paşale ale stăpânirei unguresci, ci voescŭ sĕ fiă trataţĭ omenesce şi ca Românĭ,

—x—

Se scie că *teatrele unguresci*, începêndŭ din Pesta şi până în cea din urmă localitate din provinciă, isprăvescŭ cu fiascurĭ. Aşa fiasculŭ ultimelorŭ representaţiunĭ teatrale unguresci din Braşovŭ i a pusŭ pe gândurĭ pe kulturegyletiştii de aci. Capulŭ acestora, inspectorulŭ şcolarŭ ungurescŭ şi Ţâncăláulŭ codiţei patriotice din locŭ — sĕ nu créḑă lumea că suntŭ trei persóne, nu, ci e una şi aceeaşĭ, — a ţinutŭ o adunare kulturegyletistă şi a hotărîtŭ sĕ învite pe kulturegyletiştĭ a forma din sînulŭ sĕu unŭ comitetŭ teatralŭ, care sĕ ia afacerea în mână şi totodată sĕ organiseze o societate de diletanţĭ permanenţĭ. — De nu s'ar deochia de *isprăvile* ce o sĕ le facă!

—x—

Kulturegyletulŭ ardelénŭ îşĭ va ţiné adunarea sa generală de ĕstŭ anŭ la 27 Decemvre în Cluşiu. Isprava va fi unŭ — banchetŭ. Mai vrea Kulturegyletulŭ din Cluşiu sĕ dea în érna acésta diferite petrecerĭ şi sĕ înstitue unŭ comitetŭ de femei alŭ Kulturegyletului. Ispăvile vorŭ fi alte — banchete.

—x—

La 2 Decemvre s'a scosŭ din Someşŭ în *Mânăşturulŭ Cluşiului* cadavrulŭ unei femei, anume Berezlo. Medicii au constatatŭ că s'a sinucisŭ

Din nordulŭ Transilvaniei, în 1-a Decemvre 1887.

(Respingerea documentelorŭ scrise în limba română şi germană de către tribunalulŭ regescŭ din Deşiu de către pretorulŭ din Gherla şi usitarea limbei române în genere.) — Décă Kulturegyletele maghiare s'au înfiinţatŭ spre a maghiarisa totŭ sufletulŭ omenescŭ de pe teritorulŭ Ardealului şi a Ţĕrei unguresci şi lucră c'unŭ scopŭ premeditatŭ în detrimentulŭ păcii şi bunei înţelegerĭ, acésta e treaba lorŭ, poporulŭ românŭ însĕ în mânia tuturorŭ svĕrcolirilorŭ fanatice maghiare va rĕmâné ceea ce a fostŭ, consciu de descendenţa sa din coloniile traiane.

Décă însĕ judţii reg. cu prepusŭ calcă şi violéză legile constituţionale, de către Maiestatea Sa Impĕratulŭ şi Regele sancţionate, — fiă chiar din mania de maghiarisare, — credŭ că a sositŭ timpulŭ ca sĕ reclamămŭ şi în publicitate.

E cunoscutŭ că din mai multe părţĭ ale Transilvaniei şi ale Ungariei au începutŭ unii judţĭ regescĭ cu deosebire la cărţile funduare a respinge rugările de întabulare pe basa documentelorŭ scrise în limba română şi germană cu ignorarea legei de naţionalitate din an. 1868 şi că mai totdéuna de câte orĭ s'au recuratŭ astfeliu de decisiunĭ ilegale, atâtŭ tabla reg. din Tĕrgulŭ Mureşului (M. Vásárhely) câtŭ şi cea din Pesta le-au nimicitŭ şi au statoritŭ din principiu, că documentele scrise în limbile ţĕrii: română şi germană sĕ se ia în cuvenita consideraţiune şi ca basă pentru drepturile câştigate. —

La tribunalulŭ din Deşiu ca oficiulŭ cărt. fund. însĕ iteratele anulărĭ ale decisiunilorŭ aduse contra legilorŭ sustă tóre nu l'au conturbatŭ nicĭ decum pe domnulŭ jude reg. Pap Farkas, — pe strănepotulŭ preotului gr. cat. din Ciugudŭ, a căruia tată Aloisiu Pap, şi sub absolutismŭ încă a fostŭ numitŭ jude reg. ca românŭ — şi acestŭ d. Pap Farkas din hiperzelŭ maghiaronŭ, cum facŭ toţĭ carĭ n'au avutŭ norocirea de a se deriva din sângele lui Arpad, a respinsŭ neîntreruptŭ documentele în limba română scrise, făcĕnd daune enorme părţilorŭ, carĭ au doritŭ aşĭ validita vreunŭ dreptŭ de proprietate sĕu vr'o pretensiune, aşa a păţit'o biserica gr. cat. din Mica, în care causă am onóre a vĕ comunica, spre publicare, recursulŭ bine motivatŭ compusŭ de d. advocat Aug. Munteanŭ şi otărîrea tablei reg. din Tĕrgulŭ Mureşului, ambele în limba originală ca acte istorice*); totŭ astfelŭ o păţesce biserica gr. cat. din Copleanŭ, care a cumpĕratŭ pe veciă unŭ loc internŭ cu scopŭ de a-şĭ edifica birerică pe el, dela Ionŭ Danŭ a lui Mihaiu şi soţia sa — oficiulŭ cărţii funduarie prin d. Pap Farkas, ca referinte, respinge întabularea, pentru-că contractulŭ e compusŭ în limba română, contra cărei decisiunĭ asemenea s'a apelatŭ la Tablă; şi a păţit'o şi institutulŭ »Economulŭ« din Clusiu cu mai multe contracte trimise la Deşiu spre întabulare ca sĕ'şĭ asigureze banii împrumutaţĭ încâtŭ în urmă fù silită direcţiunea „Economului" a se plânge la ministerulŭ de justiţiă.

Intr'aceea şi preşedintele tribunalului din Deşiu, d. Balás Máthé încă cerù inviare dela Esc. Sa ministrulŭ de justiţie că ce sĕ facă cu documentele scrise în limba română? Dela ministru a şi sositŭ rĕspunsulŭ atâtŭ la plânsórea direcţiunei »Economului", cât la cererea preşedintelui căpătândŭ acésta îndrumare determurită, ca sĕ înfluinţeze la cărţile funduare ca astfelŭ de documente sĕ se priméscă cu valóre de dreptŭ şi până când legea nouă în trebile funduare, nu ar cuprinde o altă dispositiune Acéstă dispositiune legală şi înţeléptă a Esc. Sale ministrului ce impresiune a pututŭ face numitului jude şi preşedintelui, care precum se vede încă cu scopŭ a ignorat legile sustătóre, e tréba lorŭ! Apa rece e o medicină generală, póte că şi d-lorŭ vorŭ sĕ se mai stémpere de mania maghiarisărei şi sĕ recunóscă, că au a se supune legilorŭ, pe carĭ au depusŭ jurămĕntulŭ; rĕmâne însĕ o singură întrebare: óre presidiulŭ comunicat'a dispositiunea ministerială pe cale oficiósă cu d. Pap Farkas şi óre acestŭ d. jude se va supune acelei dispositiunĭ înalte? vederemo!

Sperămŭ însĕ că documentele scrise în limba română pe viitorŭ se vorŭ primi la tóte oficiile şi fără alăturarea cópielorŭ făcute în limba maghiară.

Spre încheierea acestui comunicatŭ observŭ, că şi organele administrative nu respectéză limba română, în care privinţă încă potŭ servi ca o faptă complenită. Primarulŭ satului Dindeleag, Ioanŭ Veres, fù depusŭ din oficiu, că nu scie limba maghiară. In loculŭ acestuia pretorulŭ d. Adam din Gherla obtrude pe unŭ Borbély Arpád. Acesta defraudéză vre-o 600 fl. şi în loculŭ acestuia amintitulŭ pretorŭ preste voia representanţilorŭ comunalĭ impune pe Veres Akos, altŭ Maghiarŭ, venitŭ de airea în satŭ, numai fiindŭ că scie ungeresce, fără observarea formelorŭ legale. Representanţii românĭ recurgŭ la comisiunea comitatensă, care aprobă procedura pretorelui,

*) Le vomŭ publica — Red.

FOILETONU.

Iacobina.

(după Pierre Decourcelle).

Era tómna anului 1869 în luna lui Brumarŭ; vĕntulŭ sufla cu asprime spulberândŭ sĕrmanele frunḑe îngălbenite prin vĕzduhŭ. Érna fiindŭ la pórtă, fie-care 'şĭ aduna în jurulŭ casei sale cele trebuinciόse, pregătindu-se a întâmpina acestŭ óspe greu de împăcatŭ şi necruţătorŭ alŭ naturii Alergatulŭ p'afară alŭ copiilorŭ încă era pe sfĕrşite; ei părăsiseră câmpulŭ şi codri mergêndŭ unii la şcólă, ér alţii alegêndu'şĭ de arenă a petrecerilorŭ lorŭ loculŭ din jurulŭ căminului.

*

Intr'o odăiţă, ca unŭ adevĕratŭ cuibŭ de pasĕrĭ, locuia o familiă.

Tatălŭ, cu numele Ioanŭ Reynauld, era artistŭ; făcea desemne pe lemnŭ şi câştiga pe ḑi douĕ-ḑecĭ până în douĕ-ḑecĭ şi cincĭ francĭ.

Mama, Maria Madelena, încă de totŭ jună, deşi avea o fiică mărişóră de şépte anĭ, îngrija de casă şi torcea la lână.

Ér fiica, mica Iacobina, era într'adevĕrŭ fiinţa cea mai adorabilă, jumătate îngerŭ, jumĕtate diavolŭ, făcêndu'şĭ pe tata şi pe mama ei, de diminéţa până séra, sĕ înebunéscă de dragulŭ ei. Şi acésta se întâmpla din douĕ motive, ântéiulŭ, că mamă sa nu i se împotrivea în nimica, alŭ doilea, că tatălŭ ei îi făcea totŭ ce ea dorea.

Copila era cam sburdalnică, e adevĕratŭ, dér én sĕ 'ţĭ fi datŭ mâna—ca tată—a'i refusa ceva, o jucăriă séu o cofetură, unei fiinţe micuţe, blonde, care îi ḑice cu vocea ei cea blândă şi dulce: „Bunulŭ meu tată, vei fi fórte nobilŭ, décă vei avé bunĕtatea... a face ceea ce voescŭ eu!« şi carea te ia de după capŭ în braţe, şi carea te îmbrăţişéză astfelŭ, cum numai femeia te scie îmbrăţişa.

Ei vieţuiau tustrei în miculŭ lorŭ cuibŭ, de totŭ simplu, totŭ atâtŭ de simplu câtŭ şi de curatŭ, situatŭ la Neuilly, şi ne costândŭ decâtŭ cincĭ sute de francĭ pe anŭ. Tustrei trăiau deplinŭ fericiţĭ.

Rĕsboiulŭ sosi. Prusienii îlŭ purtară victorioşĭ. Franciei îi ajunse cuţitulŭ la osŭ şi-'şĭ provocă toţĭ fii într'ajutorŭ.

Ioanŭ Reynauld îşĭ părăsi creiónele de desemnŭ şi luă puşca în mână, pe care o scia mânua, fiindŭ-că 'şĭ făcuse serviţiulŭ militarŭ de şépte anĭ.

Maria Madelena nu era romană, dér era o bună franceză. Vĕḑêndu-şĭ bărbatulŭ că 'şĭ împlinesce datorinţa sa, ea nu vĕrsă nicĭ o lacrimă. De câte-orĭ pleca bărbatu-sĕu la batalionulŭ sĕu, ea 'lŭ îmbrăţişa şi-i dădea şi pe mica Iacobina sĕ-lŭ îmbrăţişeze.

Parisulŭ fù asediatŭ.

Ioanŭ Reynauld nu voia ca soţia şi fiica sa sĕ sufere de orórea asediului. Décă n'ar fi avutŭ decâtŭ numai pe soţia sa, şĭ-ar fi dus'o cu sine, sciutŭ fiindŭ că femeile Franciei — şi ele au dovedit'o din destulŭ în acestŭ anŭ funestŭ — suntŭ totŭ atâtŭ de eroice ca şi femeile Romei antice séu ale vechei Galii. Dér la mijlocŭ era Iacobina! Şi Ioanŭ Reynauld nu se putea împăca cu idea de a'şĭ vedé iubita sa fiică lipsită de pâne şi chiarŭ de somnŭ

Elŭ le trimise dér la unŭ unchiu alŭ sĕu, carele era farmacistŭ în Libourne, aprópe de Bordeaux. Le dădù toţĭ banii ce'i pusese la o parte pentru a forma zestrea Iacobinei, şi le conduse la gara d'Orléans.

Despărţirea dintre bărbatŭ şi soţiă a fostŭ sfăşietóre. Copila îi privea plângêndŭ cum se îmbrăţişau şi cuprinsă de gróză ḑise: „Mamă, haid' sĕ nu ne ducemŭ!"

Locomotiva fluerà. Ioanŭ Reynauld închise uşa vagonului, care ducea douĕ jumĕtăţĭ ale inimei sale, şi se reîntórse acasă murmurândŭ: „Adio familiă!... Patria pentru tine sŭ gata!

Nicĭ unŭ momentŭ n'a fostŭ mai tristŭ pentru elŭ decâtŭ acela, când reîntră desolatŭ în acea casă deşértă unde de şépte anĭ nu aflase decâtŭ bucurii, şi unde se vedea singurŭ, despărţitŭ de acele fiinţe pe carĭ le iubea

însĕ representanţii de nou au apelatŭ şi la ministeriulŭ de interne. Vomŭ vedé ce resultatŭ vorŭ dobêndi. La timpulŭ sĕu voiu reveni asupra causei acesteia.

Din tóte aceste casurĭ concrete resultă, că Românulŭ este privitŭ de ilotŭ şi străinŭ în patria lui, şi diregătorii justiţiei şi ai administraţiunei publice îşĭ facŭ numai merite înaintea ocârmuirei prin nerespectarea legilorŭ, a limbei române şi a Românului!

In genere presiunea şi terorisarea eserciată asupra Româniloră e atâtŭ de mare, încâtŭ s'arŭ clătina din fundamentŭ statulŭ s-lui Stefanŭ — de ar cuteza sĕ vorbéscă nisce Românĭ funcţionarĭ ei între ei în altă, limbă decâtŭ în limba maghiară.

De curêndŭ înaintândŭ de aci unŭ amploiatŭ românŭ dela justiţiă, se presentă noului sĕu şefŭ, care éră era Românŭ, dér n'au vorbitŭ, nicĭ între ei singurĭ fiindŭ, o vorbă românesce în oficiu, ca nu cumva sĕ-i audă cineva, sĕ i denunţe şi sĕ-şĭ pérdă posturile.

Dér cum vorbesce Arménulŭ cu Jidovulŭ, şi Ungurulŭ cu Sasulŭ? decâtŭ românesce. In pieţele oraşului Ardélului predomnesce limba română. Din graiulŭ viu alŭ poporului, inimicii secularĭ ai limbei nóstre nu o vorŭ puté scóte în vecĭ armoniósa şi dulcea limbă română!

Argus.

Sgomote ciudate.

De câteva ḑile circulă cele mai varii sgomote despre obiectele de preţŭ din museulŭ naţionalŭ ungurescŭ şi din galeria de tablourĭ, ambele din Pesta.

„Pesti Hirlap" raportéză, sub titlulŭ *„tesaure naţionale furate"*: „In cercurile parlamentare scriitorice şi artistice se şoptesce de câteva ḑile despre unŭ casŭ sensaţionalŭ, care nu numai în ţéră, ci şi în streinătate va produce o panică impresiune. Se vorbesce adecă, că tesaurile secţiunei archeologice a museului naţionalŭ, darurile voluntare ale naţiunei ungurescĭ, suntŭ decimate şi schimbate cu imitaţiunĭ fără valóre. Numele denunţătorului e învĕlitŭ în cea mai adêncă discreţiune, dér se şi istorisesce deja, că giuvaerele schimbate şi medaliele de aurŭ au ajunsŭ în mânile unorŭ comercianţĭ streinĭ de lucrurĭ artistice."

Contrarŭ acestei scirĭ aduce »O. Ert." următórea comunicaţiune: „Scirea de sensaţiune, că unele dintre tesaurele secţiunei archeologice a museului naţionalŭ ar fi fostŭ vêndute orĭ înlocuite cu còpii fără valóre, după o informaţiune primită din parte competentă, e neîntemeiată. Acéstă scire provine probabilŭ de acolo, că d. Franz Pulszky, directorulŭ museului naţionalŭ, cu privire la starea averii sale a fostŭ silitŭ a vinde în tómna acestui an astfelŭ de obiecte de artă, care formau proprietatea sa privată...«

„Pester Lloyd" adeveresce, că din dulapurile secţiunei de anticitắţĭ lipsescŭ în adevĕrŭ unele obiecte, dér acestea s'ar fi aflândŭ în secţia galvano-plastică a museului industrialŭ. Museulŭ naţionalŭ lasă anume obiecte mai interesante pe timpŭ mai lungŭ, orĭ mai scurtŭ museului industrialŭ pentru reproducere galvanoplastică. Ce privesce aceste imitaţiunĭ, se pare că în adevĕrŭ s'au făcutŭ cu ele unele şarlatanii. Unii comercianţĭ sĕ fi pusŭ anume în comerţŭ còpiile galvanoplastice ca adevĕrate, ca obiecte provenindŭ din museulŭ naţionalŭ, înlăturândŭ simplu sigilulŭ care dovedea că e còpiă.

In acéstă afacere deputatulŭ Geza Polonyi a adresatŭ o interpelare ministrului instrucţiunei, învinovăţindŭ pe directorulŭ galeriei de tablourĭ a ţĕrii că au dispărutŭ unele obiecte de artă, resp. au fostŭ schimbate cu còpii, ér deputatulŭ Komlossy aceeaşĭ acusare a ridicat'o într'o interpelare contra directorului museului naţionalŭ Franz Pulszky. Ministrulŭ a promisŭ că va ordona cercetare.

Directorulŭ galeriei de tablourĭ Karl Pulszky adreséză foilorŭ din Pesta o scrisóre în care declară ca nefundată acusaţiunea, şi ca provenindŭ numai din rĕutate. 'Şĭ reservă, după ce va fi terminată ancheta, sĕ tragă la rĕspundere pe deputatulŭ Polonyi.

Comisiunea de anchetă fiindŭ numită şi întrunindu-se, luară mai întâiu interogatoriulŭ deputaţilorŭ Komlossy şi Pofony, carĭ declarară, că interpelările le-au făcutŭ în urma comunicărilorŭ date de ḑiare. Celŭ din urmă a numitŭ şi persóne, dela care a auḑitŭ amĕruntele şi care, precum crede, au cunoscinţă mai de aprópe despre faptele imputate. Comisiunea a hotărîtŭ sĕ ia interogatoriulŭ şi acestorŭ persóne. Ce privesce còpiile, acelea nu se potŭ confunda cu originalele, deórece la prima ochire se cunoscŭ că suntŭ còpii, prin urmare e cu neputinţă sĕ înlocuiască originalele.

Ca apendice la acéstă afacere, „Hircsarnok" comunică, că cu totŭ viulŭ interesŭ ce se pune pentru galeria cu tablourĭ — din causa afacerei de mai susŭ? — e slabŭ cercetată. De altmintrelea în galeriă domnesce o disordine „pitoréscă": tablourile atêrnă neregulatŭ pe pereţĭ orĭ zacŭ pe pămêntŭ; catalogŭ nu e, tăbliţele suntŭ murdare. Se aştéptă ca comisiunea de anchetă sĕ pună totulŭ în ordine.

De altă parte „Pester Lloyd", anunţândŭ representarea bucăţei teatrale ungurescĭ „Uj élet" (viéţa nouă), ḑice că mai multe scene din ea se potrivescŭ de minune cu afacerea museului şi galeriei. In actulŭ alŭ 3 lea e învinovăţitŭ unŭ deputatŭ (directorii museului şi galeriei Franz şi Karl Pulszky încă suntŭ deputaţĭ) de neonestitate şi tinĕra şi frumósa lui fată apare speriată şi turburată în camera deputaţilorŭ ca sĕ o róge sĕ nu'i atace onórea tatălui sĕu. Şi acestŭ rolŭ l'a jucatŭ d-na Emilia *Pulszky*-Markus.

Ultime scirĭ.

Londra, 5 Decemvre. — „Times" ḑice că guvernulŭ englesŭ a refusatŭ formalŭ d'a adera la întreita alianţă şi d'a pune flota sa la disposiţia statelorŭ aliate.

Parisŭ, 5 Decemvre. — D. Sadi Carnot, primindŭ dimisia miniştrilorŭ, a mulţumitŭ d-lui Rouvier şi colaboratorilorŭ lui pentru devotamentulŭ lorŭ patrioticŭ, şi le-a făcutŭ cunoscutŭ că nu va hotărî nimicŭ în privinţa formării cabinetului fiitorŭ mai nainte de-a consulta pe preşedinţii camerii şi senatului, precum şi pe şefii grupurilorŭ parlamentare.

Parisŭ, 25 Noemvre. — Tóte trupele care fuseseră chemate în vederea evenimentelorŭ posibile, plécă aḑĭ la garnisónele lorŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARISŬ, 6 Decemvre. — Alegerea lui Sadi-Carnot ca preşedinte alŭ republicei a făcutŭ în departamentele din Francia cea mai bună impresiune. Generalulŭ Boulanger a felicitatŭ pe Sadi-Carnot, ca fostŭ colegŭ alŭ sĕu în ministerŭ, salutându-lŭ în terminii cei mai călduroşĭ şi respectuoşĭ.

ROMA, 6 Decemvre. — Ministrulŭ-preşedinte Crispi a declaratŭ în cameră că în urma cutremurului de pămêntŭ din Calabria, guvernulŭ a trimesŭ îndată ajutorŭ. In Bisignano s'au surpatŭ 900 de case, 22 ómenĭ au fostŭ omorîţĭ şi 60 rănițĭ. Pagubele se urcă la unŭ milionŭ de lire (francĭ.)

DIVERSE.

Succesele dela Monte Carlo. — Mare veselie domnesce în Monte Carlo. Acţionarii îşĭ frécă mânile de bucuriă fiind-că dividenda pentru sesiunea 1886-87 a întrecutŭ tóte câştigurile din alţĭ anĭ. Nu'i vorbă, şi victimile jocului au fostŭ mai numeróse, 76 la numĕrŭ. Afară de acésta s'a găsitŭ unŭ espedientŭ escelentŭ pentru ca publiculŭ sĕ fiă feritŭ de priveliştea întristătóre a ducerei la mormêntŭ a celorŭ carĭ au datŭ mâna cu mórtea. Drumulŭ spre cimitirŭ, care mai nainte trecea din Monte Carlo prin Monaco, este acum astfelŭ, că duce d'a dreptulŭ de din susŭ de podulŭ dela Santa Devota la cimitirŭ, fără ca sĕ atingă oraşulŭ Monaco séu Condamina. Prin urmare locuitorii principatului pe viitorŭ nu vorŭ mai fi turburaţĭ în liniştea lorŭ idilică prin ducerea la mormêntŭ a tuturorŭ nenorociţilorŭ, carĭ îşĭ facŭ sfêrşitŭ vieţei. Şi astfelŭ joculŭ continuă cu animaţiune.

Două profeţii. — In familia moştenitorului de tronŭ alŭ Germaniei în timpulŭ greului morbŭ alŭ acestuia, s'a conversatŭ: că o renumită prorociţă a profeţitŭ împĕratului Wilhelm, că elŭ va ajunge vêrsta de 96 anĭ, fiulŭ sĕu însĕ nu va ajunge pe tronŭ, ci unŭ schilavŭ. Inainte cu doi anĭ prinţulŭ de corónă a cercetatŭ catedrala din Magdeburg. Spre a merge la ea i s'a arĕtatŭ o pórtă laterală, prin care avea sĕ trécă. Principele întrebă: pentru ce nu-lŭ conduce prin pórta principală? I s'a rĕspunsŭ, că esistă o credinţă, carea nu permite trecerea prin pórta principală. Insistândŭ însĕ principele, ca sĕ trécă prin pórta principală, cu forţa a deschisŭ acéstă pórtă şi cercetândŭ adevĕratulŭ motivŭ, pentru care s'a opritŭ de a trece prin acea pórtă, i s'a rĕspunsŭ: „Hohenzeller-ulŭ, care va merge prin pórta principală la catedrală, nu va ajunge pe tronŭ."

O nouă aplicaţiune a electricităţei. — Unŭ fotografŭ românŭ din Bucurescĭ, d-lŭ I. Niculescu, după cum 'i se spune »Gaz. Sătén., póte pune sub siguranţa unui clopotŭ electricŭ orĭ-ce casă de fierŭ séu altŭ obiectŭ. Indată ce s'arŭ apropia cineva de asemenea obiecte, persóna care voesce a fi prevestită d'acésta e sculată chiar din somnŭ prin sunetulŭ continuu alŭ clopoţelului, care se póte aşeḑa orĭ unde se doresce.

Intrebuinţaţĭ pentru scrisŭ cernélă négră! — Totŭ acestŭ d. Niculescu pune în vederea publicului unŭ lucru ce s'a putut observa de fie-cine şi pe care, din uitare de sigurŭ, nu l'amŭ vĕḑutŭ semnalându-se până acum. E vorba de cernéla violetă, roşie şi albastră de próstă calitate ce se întrebuinţéză cu deosebire — din causa eftinităţei — mai la tóte autorităţile din ţéră de vr'o 8 la 10 anĭ. Lumina decoloréză literele scrise cu asemenea cernélă şi în scurtŭ timpŭ nu mai rĕmâne pe hârtie decâtŭ nisce urme de condeiu aprópe ilizibile.

Contra arsurilorŭ. — E o ḑicĕtóre poporală care spune: cuiu pe cuiu scóte! Decĭ, décă te frigĭ, ţine partea friptă vr'o 2 minute înaintea focului şi ţĭ-a trecutŭ, de nu te-ai friptŭ rĕu. Décă te-ai friptŭ mai tare ţine partea aceea în apă rece în care ai turnatŭ puţinŭ oţĕtŭ, acopere apoi cu făină, cu tibişirŭ séu şi mai bine cu foi de aloesŭ. Dér mai bunŭ ca orĭce e următórea reţetă cu care mĭ-a potolitŭ durerea, unŭ fostŭ doctorŭ din R.-Săratŭ, Gr. Stroia, acum câţĭva anĭ, când — aprinḑêndu-se o lampă cu petroleu — îĭ apucasemŭ cu mâna sticla. O recomandŭ tuturorŭ de órece durerea dispare aprópe imediatŭ şi vindecarea e repede: Uleiu de migdale dulcĭ 15 grame în care se amestecă 100 grame de apă de varŭ. („Gaz Săt.")

☛ *Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS, şi în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.*

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Muresianu.

şi mai vêrtosŭ ne avêndŭ nicĭ o speranţă de a le mai revedé.

S'aşeḑă pe scaunulŭ sĕu de lucru, puse faţa în faţă cu elŭ scăunelulŭ pe carele şedea mica lui sburdalnică, avêndŭ o jucăriă séu o carte în mână, şi de care elŭ se ruga pe când lucra la desemnele lui, ca sĕ nu'lŭ mişce şi sĕ-lŭ conturbe dela lucru.

Séra Reynauld se duse în redute.

Parisulŭ nu mai era decâtŭ unŭ vastŭ locŭ de rĕsboiu, unde scirile din afară nu soseau decâtŭ cu mare greutate.

Cu tóte aceste, Reynauld primi în două rêndurĭ scrisorĭ, care'lŭ liniştiră asupra sorţii celorŭ două scumpe giuvaere ale sale.

Unchiulŭ din Libourne, Petru Boazan, le primise cu braţele deschise. Le pusese la disposiţiă odaia lui cea mai frumósă, şi elŭ o afla pe Iacobina atâtŭ de drăgălaşe, încâtŭ ţinuse demnŭ a ḑice Mariei Madelena:

— Nepóta mea! décă nu ţĭ aşŭ fi unchiu, aşŭ dori sĕ 'ţĭ fiu bărbatŭ!

Acésta era frumosŭ din partea unui flăcău bĕtrânŭ şi seriosŭ. Insĕ décă elŭ era nebunŭ de dragostea Iacobinei, a micei lui nepóte, acésta pe lângă tóte poveţele mamei sale, numai pe jumĕtate atâta afecţune arăta pentru unchiulŭ sĕu.

N'a putut'o face cu nicĭ unŭ preţŭ sĕ îmbrăţişeze pe unchiulŭ ei Boazan.

— Te voiu strînge în braţe când tătuca va fi aicĭ! — ḑicea ea unchiului Boazan, care nu putŭ obţiné mai multŭ decâtŭ atâta. Elŭ trebui sĕ se îndestuléscă acoperindu-i frageḑii obrajĭ cu sărutărĭ, fără a'i cere în schimbŭ sĕ i-le plătéscă cu aceeaşĭ monedă.

Primindŭ aceste scrisorĭ preţióse, Ioanŭ Reynauld plânse ca unŭ copilŭ. Le cetĭ şi recetĭ şi le purta la sine ca unŭ talismanŭ.

Intr'o ḑi scrisorile îi scăpară viaţa. Acésta se întêmpla în diminéţa bătăliei dela Champigny.

Inainte de a se pune în marşŭ cu compania, elŭ le recetĭ şi, ca sĕ nu le sdrucéscă (mototolescă), le puse într'unŭ portofoliu mare de piele, pe care-lŭ băgă în busunarulŭ dinăuntru alŭ tunicei sale.

Unŭ glonţŭ îlŭ trântî la pămêntŭ. Colegii sĕi îlŭ creḑură mortŭ. Fiindŭ ridicatŭ, se vĕḑu că nu era decâtŭ leşinatŭ.

Glonţulŭ străbătuse prin tunică şi se oprise în dreptulŭ scrisorilorŭ, după ce găurise primulŭ părete alŭ portofoliului.

Cădêndŭ elŭ strigase: »Iacobino«!

Treḑindu-se din leşinŭ, repetă: „Iacobino! Madeleno!»

Comunicaţiunile deveniau din ce în ce totŭ mai anevoióse. Erau aprópe imposibile.

Parisulŭ împresuratŭ, încinsŭ într'unŭ cercŭ de fer, nu mai primea scirĭ din departamente decâtŭ prin mijlocirea porumbeilorŭ călĕtorĭ, séu a balónelorŭ ce se ridicau de pe înălţimile dinprejurŭ.

In fine după cincĭ lunĭ, care părură o eternitate de unŭ chinŭ nespusŭ, sĕrmanulŭ părinte şi nefericitulŭ bărbatŭ primi o scrisóre, aducêndu-i vestea, că fiica şi soţia sa erau încă totŭ la Libourne, că copila fusese bolnavă, dér că'i mergea mai bine şi că întrebă de tatălŭ sĕu în fiă-care diminéţă când se scólă şi în fiă-care séră când se culcă.

Maria Madelena adăuga că n'avea de locŭ scirĭ despre dênsulŭ de trei lunĭ întregĭ şi că cu multă greutate şi-a putută ascunde mâhnirea înaintea fiicei sale.

Iacobina sufere! Iacobina bolnavă!

In scrisóre altceva nu se ḑicea. Din ea transpira o desperare ascunsă, care trebuia sĕ nebunéscă pe nefericitulŭ Ioanŭ Reynauld.

Elŭ scrise scrisorĭ peste scrisorĭ. In fiecare balonŭ ce pleca din Parisŭ, punea câte una, déră nu primea rĕspunsŭ.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 3 Decemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	99 —
Rentă de hârtiă 5%	98.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	95.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	125 60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 —
Bonurĭ rurale ungare	104.40
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.40
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 20
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 20
Bonurĭ rurale, transilvane	104 60
Bonurĭ croato-slavone	104 25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123.90
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123.25
Renta de hârtiă austriacă	81 15
Renta de arg. austr.	82.40
Renta de aurŭ austr.	111 90
Losurile din 1860	135.—
Acţiunile băncel austro-ungare	887.—
Act. băncel de creditŭ ung.	283.50
Act. băncel de creditŭ austr.	276.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.70
Londra 10 Livres sterlinge	125.75

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 19 Noemvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	$93\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	$91\frac{3}{4}$	$92\frac{1}{4}$
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	$87\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{2}$
Banca naţională a Romăniei 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	$14.\frac{1}{4}$	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 4 Decemvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.53	Vênd.	8.55
Argint românesc	»	8.50	»	8.52
Napoleon-d'orĭ	»	9.94	»	9.96
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.25
Imperialĭ	»	10.22	»	10.26
Galbenĭ	»	5.87	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	110.—	»	$111.\frac{1}{2}$
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

„ALBINA,“

Institutŭ de creditŭ şi de economii

FILIALA BRAŞOVŬ.

Primesce depunerĭ spre fructificare şi plătesce pentru ele, amĕsuratŭ timpului de abdicere, darea de venitŭ de 10% şi **5, 4 séu $3\frac{1}{2}$% interese;**

cumpĕră şi vinde scrisurĭ fonciare de ale „Albinei“ după cursulŭ dilei, pe care totodată le recomândă p. t. publicului ca cea mai sigură şi avantagiósă hârtiă pentru plasarea de capitale;

escomptéză cambii cu celŭ puţinŭ două subscierĭ după calitatea lorŭ **cu interese de $6\frac{1}{2}$—8%;**

escomptéză cambii cu numai o subscriere décă acelea suntŭ asigurate prin hipotecă cu 7% **interese;**

acórdă credite de contŭ curentŭ cu $6\frac{1}{2}$% interese;

acórdă împrumuturĭ pe mărfurĭ carĭ au o valóre stabilă şi nu suntŭ supuse stricărei **pe lângă interese dela $6\frac{1}{2}$—8%** după suma împrumutului;

acórdă împrumuturĭ pe tóte efectele cotate la bursa din Budapesta Viena şi Bucurescĭ, până la 85% a cursului lorŭ pe lângă **interese pe $6\frac{1}{2}$%;**

cumpĕră şi vinde după cursulŭ dilei monete;

primesce în comisiune cumpĕrarea şi vinderea de ori-ce hârtii de valóre pe lângă cele mai ieftine condiţiunĭ;

închiriază pe teritoriulŭ ce-lŭ posede lângă gara Braşovŭ şi care e prin şine în legătură nemijlocită cu gara însaşĭ, atâtŭ **locurĭ libere pentru depositarea de marfă** câtŭ şi **cabine în magazinele sale** séu **magazine întregĭ,** şi primesce şi cantitățĭ mai micĭ de mărfurĭ spre depositare în magazinele sale.

Desluşirĭ detailate se potŭ lua la cassa filialei şi la bărbaţii de încredere a acesteia.

Órele de cassă suntŭ în fiă-care di dela 9—12 a. m. şi dela 3—5 p. m.

Localulŭ „Filialei“ este în Braşovŭ, piaţă Nr. 90. etagiulŭ I.

„EQUITABLE,“

Societate de asigurare pe viéţă în New-York (fondată în 1859).

Capitalŭ de asigurare la 31 Decemvre 1886 = 2,100 milióne francĭ. Statulŭ averei la 31 Decemvre 1886 = 400 milióne francĭ. Percepţiunĭ de premii şi dobêndĭ în anulŭ 1886 = 100 milióne francĭ.

Subdirecţiunea pentru Ungaria:

BUDAPEST, ANDRASSY-STRASSE Nr. 1.

Agentulŭ generalŭ în Cluşiu:

LEOPOLD HUNWALD.

3—6

Nr. 11,154—1887.

Publicaţiune.

Pentru a se asigura pe anulŭ 1888 **curăţirea sobelorŭ şi a coşurilorŭ** ţinĕtóre de localităţile judecătoriei centrale şi de biuroulŭ de verificare pentru mĕsurĭ şi greutăţĭ din comitatulŭ Braşovului, se va pertracta la **16 Decemvre a. c. 11 óre a. m.** asupra ofertelorŭ sigilate incurse până atuncĭ.

Doritorii de a concura suntŭ provocaţĭ a-şĭ trimite până la diua şi ora de mai susŭ ofertele lorŭ la oficiulŭ vice-comitelui, în scrisŭ şi sigilate, provĕdute fiindŭ cu vadiu de 5 fl.

Braşovŭ, 26 Noemvre 1887.

Iuliu Roll,
Vice-comite şi consiliarŭ reg.

1—2

Nr. 11,049—1887.

Publicaţiune.

Pentru asigurarea liferaţiunei a **12 părechĭ cisme** şi **12 părechĭ ghete,** necesare pe anulŭ 1888 pentru servitorii dela judecătoria comitatului Braşovŭ, se va pertracta în **16 Decemvre 10 óre a. m.** la oficiulu vice-comitelui asupra ofertelorŭ presentate de concurenţĭ sub scrisóre sigilată.

Doritorii de a concura suntŭ provocaţĭ, ca până la diua şi ora de mai susŭ sĕ-şĭ aştérnă la oficiulŭ vice-comitelui ofertele lorŭ în scrisŭ şi sigilate, provĕdute cu vadiu de 20 fl. v. a.

Condiţiunile de liferare se potŭ vedé de ădĭ încolo la oficiulŭ administrativŭ alŭ vice-comitelui în órele de oficiu.

Braşovŭ, 24 Noemvre 1887.

Iuliu Roll,
Vice-comite şi consiliarŭ reg.

1—2

Nr. 11,050—1887.

Publicaţiune.

Pentru asigurarea liferaţiunei **lemnelorŭ de focŭ,** necesare pe anulŭ 1888 la oficiulŭ administrativŭ, orfanalŭ, la oficiulŭ jurisdicţiunei pupilare şi la biuroulŭ de verificare pentru mĕsurĭ şi greutăţĭ din comitatulŭ Braşovului, socotite cam la 415 metri cubicĭ lemne uscate de fagŭ, se va pertracta la **16 Decemvre a. c. 9 óre a. m.,** la oficiulŭ vice-comitelui, asupra ofertelorŭ făcute prin scrisóre sigilată.

Doritorii de a licita la acéstă liferaţiune suntŭ provocaţĭ, ca până în diua şi ora de mai susŭ sĕ-şĭ aştérnă la oficiulŭ vice-comitelui ofertele lorŭ în scrisŭ şi provĕdute cu 52 fl. vadiu.

Condiţiunile de liferare se potŭ vedé de adĭ încolo la oficiulŭ administrativŭ alŭ vice comitelui în orele de oficiu.

Braşovŭ, 24 Noemvre 1887.

Iuliu Roll,
Vice-comite şi consiliarŭ reg.

1—2

Nr. 11,047—1887.

Publicaţiune.

Pentru asigurarea liferaţiunei **rechisitelorŭ de cancelariă** necesare pe anulŭ 1888 pentru oficiulŭ centralŭ alŭ judecătoriei pupilare şi pentru biuroulŭ de verificare pentru mĕsurĭ şi greutăţĭ din comitatulŭ Braşovului, se va pertracta în **15 Decemvre** a. c. 10 óre a. m. la oficiulŭ vice-comitelui asupra ofertelorŭ făcute prin scrisóre sigilată.

Doritorii de a concura la acéstă liferaţiune suntŭ provocaţĭ până la diua şi ora de mai susŭ a-şĭ trimite la oficiulŭ vice-comitelui ofertele lorŭ în scrisŭ şi sigilate provĕdute fiindŭ cu vadiu de 20 fl. şi mostrele trebuinciόse.

Condiţiunile de liferare se potŭ vedé de adĭ încolo la oficiulŭ administrativŭ alŭ vice-comitelui în orele de oficiu.

Braşovŭ, 24 Noemvre 1887.

Iuliu Roll,
Vice-comite şi consiliarŭ reg.

2—2

Nr. 11,048—1887.

Publicaţiune.

Pentru asigurarea liferaţiunei îmbrăcămintelorŭ necesare pe an. 1888 pentru servitorii judecătoriei comitatului Braşovŭ se va pertracta în diua de **15 Decemvre** a. c. 9 óre a m. la oficiulŭ vicecomitelui asupra ofertelorŭ făcute prin scrisorĭ sigilate.

Doriorii de a concura suntŭ provocaţĭ a-şĭ trimite până la diua şi ora de mai susŭ ofertele lorŭ la oficiulŭ vicecomitelui, provĕdute fiindŭ cu 80 fl. vadiu şi mostre de postavŭ şi de materiă pentru îmbrăcăminte de vară.

Imbrăcămintele ce suntŭ a se lifera constau din următórele bucăţĭ:

4 mantale.
5 atile.
6 rocurĭ.
5 nădragĭ (ungurescĭ).
6 pantalonĭ.
11 veste (jiletcĭ).
11 scurteicĭ (mânecare) de vară.
11 nădragĭ de vară.
22 legăturĭ de gâtŭ (cravate).
11 căciulĭ (şepcĭ).

Condiţiunile de liferare se potŭ vedé de adĭ încolo la oficiulŭ administrativŭ alŭ vice-comitelui.

Braşovŭ, 24 Noemvre 1887.

Iuliu Roll,
Vice-comite şi consiliarŭ reg.

2—2

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.